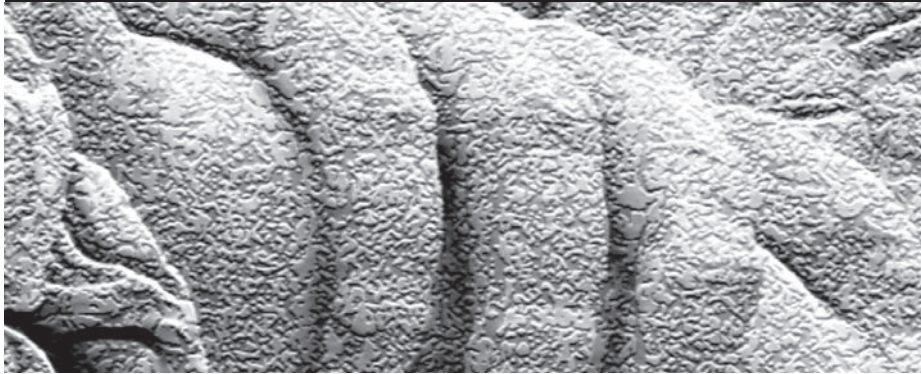

α'

α' εξάμηνο

		Ώρες διδασκαλίας								Σύνολο	ECTS	
		Εβδομάδας				Εξαμήνου						
		Ασκήσεις				Ασκήσεις						
		Θεωρία	Φροντ.	Εργ.	Κθιν.	Θεωρία	Φροντ.	Εργ.	Κθιν.			
Α' Εξάμηνο												
Υποχρεωτικά												
1.	ΑΝΑΤΟΜΙΚΗ Ι	2		1				26		13	39	4
2.	ΙΣΤΟΛΟΓΙΑ- ΕΜΒΡΥΟΛΟΓΙΑ	1		1				13		13	26	3
3.	ΒΙΟΧΗΜΕΙΑ	3						39			39	5
4.	ΒΙΟΛΟΓΙΑ ΤΟΥ ΚΥΤΤΑΡΟΥ	3		1				39		13	52	5
5.	ΒΙΟΣΤΑΤΙΣΤΙΚΗ	2	2					26	26		52	5
6.	ΕΙΣΑΓΩΓΗ ΣΤΗ ΝΟΣΗΛΕΥΤΙΚΗ	2			2			26		26	52	4
											26	
Κατ' Επιλογήν Υποχρεωτικά												
1.	ΒΙΟΗΘΙΚΗ	2						26			26	2
2.	ΕΙΣΑΓΩΓΗ ΣΤΗΝ ΠΛΗΡΟΦΟΡΙΚΗ ΚΑΙ ΔΙΑΧΕΙΡΙΣΗ ΔΕΔΟΜΕΝΩΝ ΥΓΕΙΑΣ	2		2				26		26	52	2
3.	ΔΙΑΠΟΛΙΤΙΣΜΙΚΗ ΝΟΣΗΛΕΥΤΙΚΗ	2						26			26	2

53501	ΑΝΑΤΟΜΙΚΗ Ι	ΒΑΣΙΚΩΝ ΕΠΙΣΤΗΜΩΝ	Θεόδωρος Μαριόλης-Σαψάκος Αναπληρωτής Καθηγητής
Ώρες Διδασκαλίας ανά εβδομάδα:		2Θ -1Ε	
Διδακτικές Μονάδες (ECTS):		4	

Σκοπός του μαθήματος είναι η εξοικείωση με την περιγραφική, τοπογραφική, ακτινολογική και ιδιαίτερα την κλινική ανατομική.

Μαθησιακοί στόχοι

Οι φοιτητές πρέπει να είναι ικανοί να:

- Αναγνωρίζουν μακροσκοπικά ανατομικές δομές
- Κατανοούν τα σημαντικά χαρακτηριστικά των ανατομικών δομών
- Εντοπίζουν τα ανατομικά οδηγία ψηλάφητά σημεία
- Αναγνωρίζουν τις κύριες δομές σε στεφανιές-οβεθιαίες τομές του ανθρώπινου σώματος
- Κατέχουν την συσχέτιση δομής και λειτουργίας
- Μπορούν να συνεργάζονται στα πλαίσια της ομάδας
- Γνωρίζουν τη δομή των οστών, μυών, φλεβών, αρτηριών, λεμφαγγείων
- Κατανοούν τις τοπογραφικές και λειτουργικές σχέσεις των αρθρώσεων του μυός αυτόνομα και ως μυϊκή ομάδα ή μυϊκό διαμέρισμα.
- Εντοπίζουν τα σημεία αρτηριακής ψηλάφησης, φλεβικής και αρτηριακής παρακέντησης.
- Να αναγνωρίζουν τις ανατομικές δομές και τις σχέσεις περιοχών του κεντρικού νευρικού συστήματος
- Να αναγνωρίζουν τα αγγεία, τα νεύρα, τις μήνιγγες και τα οστά του κρανίου
- Εντοπίζουν και να συσχετίζουν τις βασικές τοπογραφικές ανατομικές σχέσεις σε διάφορες μορφές απεικόνιση

Περιεχόμενο

Δομή και την οργάνωση του σκελετού με την δόμηση των αρθρώσεων, την κατανόηση της τοπογραφίας των μυών, την κλινική αναγνώριση της νεύρωσης και λειτουργίας τους μυός και τη σχέση του με τους συναγωνιστές και ανταγωνιστές μύες. Κατανόηση του αρτηριακού και φλεβικού δικτύου άκρων-κοιλίας-θώρακα-κεφαλής-τραχήλου και εκμάθηση των σημείων αρτηριακής ψηλάφησης, φλεβικής και αρτηριακής παρακέντησης. Περιγραφή του Κεντρικού Νευρικού Συστήματος, του Περιφερικού Νευρικού Συστήματος, των κρανιακών και νωτιαίων νεύρων, τις μήνιγγες, το εγκεφαλονωτιαίο υγρό και την αγγείωση του εγκεφάλου.

Εργαστηριακό μέρος

Με τη βοήθεια προπλάσμάτων οι φοιτητές εκπαιδεύονται κατά ομάδες και παρουσιάζουν εργασίες επί του περιεχομένου του μαθήματος.

Κλινική εξέταση, επισκόπηση, ψηλάφηση μονιμοποιημένων ανθρώπινων οργάνων και εμβρύων.

Μέθοδος αξιολόγησης: Γραπτές εξετάσεις

Συγγράμματα:

1^η Επιλογή: Κλινική Ανατομία, Moore K.L. Εκδόσεις BROKEN HILL PUBLISHERS LTD, 2^η έκδοση/2012.

2^η Επιλογή: Gray's Ανατομία 3^η έκδοση Drake R., Vogl W., Mitchell A. Εκδόσεις BROKEN HILL PUBLISHERS LTD, 3^η έκδοση/2021.

53502	ΙΣΤΟΛΟΓΙΑ – ΕΜΒΡΥΟΛΟΓΙΑ	ΒΑΣΙΚΩΝ ΕΠΙΣΤΗΜΩΝ	Θεόδωρος Μαριόλης-Σαψάκος Αναπληρωτής Καθηγητής
Ώρες Διδασκαλίας ανά εβδομάδα:		1Θ - 1Ε	
Διδακτικές Μονάδες (ECTS):		3	

Σκοπός του μαθήματος είναι να γνωρίζουν, να κατανοούν, να περιγράφουν και να προσδιορίζουν τις βασικές κυτταρικές κι ιστολογικές δομές του ανθρωπίνου σώματος και την εμβρυολογική εξέλιξη του ανθρώπου.

Μαθησιακοί στόχοι

Οι φοιτητές πρέπει να είναι ικανοί να:

- Αναγνωρίζουν μακροσκοπικά τις ιστολογικές δομές
- Κατανοούν τα σημαντικά χαρακτηριστικά των ιστολογικών δομών
- Εντοπίζουν τα ανατομικά οδηγία ψηλαφητά σημεία
- Μπορούν να συνεργάζονται στα πλαίσια της ομάδας
- Αναζητούν κλινικά το λεμφικό δίκτυο και τις λεμφαδενικές ομάδες-σταθμούς.
- Αναγνωρίζουν την ιστολογική δομή σκελετικών μυών, ριείων μυών, καρδιακού μυός.
- Αναγνωρίζουν την ιστολογική δομή του οστού, τένοντα, περιφερικού νεύρου, λιπώδη ιστού, χόνδρου και παραγώγων αίματος
- Κατανοούν την Εμβρυϊκή ανάπτυξη και ωρίμανση του μυοσκελετικού συστήματος, της πρώιμης και της όψιμης εμβρυϊκής περιόδου.
- Να αναγνωρίζουν τα κύρια στάδια ανάπτυξης και εξέλιξης του εγκεφάλου.

Περιεχόμενο

Περιγραφή-αναγνώριση και αναζήτηση λεμφικού δικτύου και λεμφαδενικών ομάδων-σταθμών. Περιγραφή του Κεντρικού Νευρικού Συστήματος, του Περιφερικού Νευρικού Συστήματος, Των κρανιακών και νωτιαίων νεύρων, τις μήνιγγες, το εγκεφαλονωτιαίο υγρό και την αγγείωση του εγκεφάλου.

Ιστολογική δομή των μυών-μυϊκά κύτταρα, μυϊκές άτρακτοι, σωμάτια Golgi. Ιστολογική δομή των οστών (συμπαγές-σπογγώδες), χόνδρων, λιπώδη ιστού, παραγώγων αίματος. Ιστολογική δομή αρτηριών, φλεβών, λεμφαγγείων και λεμφαδένων. Μικροσκοπική δομή του εγκεφάλου, νωτιαίου μυελού και νεύρων.

Εμβρυϊκή εξέλιξη ζυγώτης-μορίδιο-βηλαστοκύστη-εμβρυοβλάστη-τροφοβλάστη. Πρώιμη και όψιμη εμβρυϊκή περίοδος. Κύηση-πλάκοντας ομφάλιος λώρος. Πως αναπτύσσεται το σκελετικό και το μυϊκό σύστημα κατά την εμβρυογένεση. Ανάπτυξη του νευρικού συστήματος-νευριδίωση (σχηματισμός της νευρικής πλάκας, των νευρικών πτυχών, της νευρικής ακρολοφίας και του νευρικού σωλήνα). Ανάπτυξη νεύρων και μικρογλοίας Φάσεις του κυττάρου κατά τη διάρκεια της εμβρυϊκής ανάπτυξης.

Εργαστηριακό μέρος

Με τη βοήθεια προπλάσμάτων οι φοιτητές εκπαιδεύονται κατά ομάδες και παρουσιάζουν εργασίες επί του περιεχομένου του μαθήματος.

Μικροσκόπηση ιστολογικών παρασκευασμάτων.

Κλινική εξέταση, επισκόπηση, ψηλάφηση μονιμοποιημένων ανθρώπινων οργάνων και εμβρύων.

Μέθοδος αξιολόγησης: Γραπτές εξετάσεις

Συγγράμματα:

1^η Επιλογή: Εμβρυολογία του Ανθρώπου-Από τη Σύληψη έως τη Γέννηση-Κλινική Προσέγγιση, Moore Keith. Εκδότης BROKEN HILL PUBLISHERS LTD, 1^η έκδοση/2019.

2^η Επιλογή: Ιστολογία με στοιχεία Κυτταρικής Βιολογίας, Kierszenbaum A. Εκδότης BROKEN HILL PUBLISHERS LTD, 1^η έκδοση/2011.

53462	ΒΙΟΧΗΜΕΙΑ	ΒΑΣΙΚΩΝ ΕΠΙΣΤΗΜΩΝ	Κωνσταντίνος Τρούγκος, Αναπλ. Καθηγητής Ιατρικής ΕΚΠΑ
Ώρες Διδασκαλίας ανά εβδομάδα:		30	
Διδακτικές Μονάδες (ECTS):		5	

Σκοπός του μαθήματος Βιοχημείας είναι η κατανόηση των αντιδράσεων που γίνονται μέσα στο κύτταρο με σκοπό την παραγωγή ενέργειας για την αύξησή του και διατήρησή του στη ζωή. Το σύνολο των αντιδράσεων αυτών αποτελεί το μεταβολισμό του κυττάρου.

Μαθησιακοί στόχοι

Οι φοιτητές θα μπορούν μετά το τέλος των διαλέξεων των αντίστοιχων κεφαλαίων να απαντούν στα ερωτήματα σχετικά με τη δομή και ρόλο τόσο των δομικών μονάδων όσο και των μακρομορίων του κυττάρου, το μεταβολισμό και ρύθμισή του τόσο σε φυσιολογικές όσο και παθολογικές καταστάσεις.

Περιεχόμενο

- 1. Αμινοξέα - Πρωτείνες - Ενζυμα:** Δομή, ταξινόμηση και ιδιότητες. Μέθοδοι μελέτης και καθαρισμού. Ενζυμα και είδη κατάλυσης. Κινητική ενζύμων, εξίσωση Michaelis-Menten. Το διπλό αντίστροφο. Αναστολείς ενζύμων. Αλληλοστερικά ένζυμα και ιδιότητες. Τα ένζυμα στη διάγνωση.
- 2. Σάκχαρα και πολυσακχαρίτες:** Ονοματολογία, στερεοδιαμόρφωση, ταξινόμηση, ιδιότητες και βιολογική σημασία. Δεσμοί. Δισακχαρίτες, πολυσακχαρίτες και γλυκοπρωτείνες. Γλυκόλυση, κύκλος κιτρικού, οξειδωτική φωσφορυλίωση. Παρακύκλωμα φωσφορικών πεντοζών. Γλυκονεογένεση, σύνθεση αποδόμηση γλυκογόνου, άλλα σάκχαρα στη παραγωγή ενέργειας. Παθήσεις μεταβολισμού υδατανθράκων.
- 3. Λιπαρά οξέα και λιπίδια:** Δομή και ρόλος λιπαρών οξέων, ονοματολογία, αριθμηση. Λιπίδια, ταξινόμηση και ρόλος. Πέψη και απορρόφηση,

χολικά οξέα, χυλομικρά, λιποπρωτείνες και μεταφορά λιπιδίων. Αποδόμηση και σύνθεση λιπιδίων και λιπαρών οξέων. Κετονοσώματα. Παθήσεις.

- 4. Νουκλεοτίδια:** Δομή νουκλεοτιδίων, ταξινόμηση. Παράγωγα νουκλεοτιδίων και ρόλος. Δεσμοί πηλούσιοι σε ενέργεια. Σύνθεση και αποδόμηση πουρινών και πυριμιδινών. Αντιδράσεις διάσωσης. Παθήσεις μεταβολισμού νουκλεοτιδίων.
- 5. Μεταβολισμός Αμινοξέων και Πρωτεϊνών-Κύκλος Ουρίας:** Αποδόμηση των πρωτεϊνών, οξειδωση των αμινοξέων και σύνθεση. Κύκλος της ουρίας. Τρανσαμίνωση αμινοξέων. Κύκλος αζώτου. Παθήσεις.
- 6. Βιοενεργητική και Ρύθμιση του μεταβολισμού:** Παραγωγή ενέργειας στο κύτταρο από μεταβολισμό αμινοξέων, σακχάρων και λιπιδίων. Ρύθμιση του μεταβολισμού.
- 7. Ολοκλήρωση του Μεταβολισμού - κατάσταση αστίας και διαβήτη:** Κύρια όργανα του μεταβολισμού. Μεταβολισμός υδατανθράκων, αμινοξέων και λιπιδίων στο ήπαρ, λιπώδη ιστό, πάγκρεας, εγκέφαλο και μυ. Ρύθμιση του μεταβολισμού μέσω ορμονών. Ρόλος ινσουλίνης, γλυκοκαγόνης, επινεφρίνης. Προσαρμογή του μεταβολισμού σε κατάσταση αστίας. Παθολογικές καταστάσεις. Διαβήτη και μεταβολική εικόνα διαβητικού.

Μεθοδος αξιολόγησης: Γραπτές εξετάσεις

Συγράμματα:

1^η Επιλογή: Harper's Εικονογραφημένη βιοχημική χημεία, Harper H., R. K. Murray, D.A. Bender, K.M. Botham, Επιμέλεια: Α.Γ. Παπαβασιλείου. Εκδόσεις BROKEN HILL PUBLISHERS LTD, 1^η έκδοση/2011.

2^η Επιλογή: Βιοχημεία Βασικές Αρχές (J. Tymoczko, J. Berg, L. Stryer) 1^η Εκδ/2018, Εκδόσεις BROKEN HILL PUBLISHERS.

3^η Επιλογή: Βιοχημεία στην Ιατρική 2 Μεταβολικά Διαγράμματα, Διονυσίου-Αστερίου Α. Εκδόσεις BROKEN HILL PUBLISHERS LTD, 1^η έκδοση/2003.

53317	ΒΙΟΛΟΓΙΑ ΚΥΤΤΑΡΟΥ	ΒΑΣΙΚΩΝ ΕΠΙΣΤΗΜΩΝ	Αντώνιος Σταματάκης, Καθηγητής Εργαστηριακές ασκήσεις: Ευάγγελος Μπόζας, ΕΔΙΠ
Ώρες Διδασκαλίας ανά εβδομάδα:		3Θ -1Ε	
Διδακτικές Μονάδες (ECTS):		5	

Σκοπός του μαθήματος είναι η κατανόηση των μηχανισμών που διέπουν τη λειτουργία των έμβιων όντων.

Μαθησιακοί στόχοι

- Γνώση των βασικών χαρακτηριστικών των έμβιων όντων και τα βιομόρια που περιέχουν
- Κατανόηση των διαδικασιών αντιγραφής, μεταγραφής και μετάφρασης της γενετικής πληροφορίας
- Περιγραφή της δομής της χρωματίνης και των επιγενετικών τροποποιήσεων
- Περιγραφή της δομής και λειτουργίας των οργανιδίων του ευκαρυωτικού κυττάρου
- Κατανόηση των μηχανισμών μεταφοράς ουσιών διαμέσου της κυτταρικής μεμβράνης
- Περιγραφή των ενδοκυττάρων οδών μεταγωγής μηνυμάτων
- Περιγραφή της δομής και λειτουργίας του κυτταροσκελετού
- Κατανόηση των μηχανισμών ελέγχου του κυτταρικού κύκλου και της απόπτωσης

Περιεχόμενο

- Εισαγωγή στα κύτταρα: Προκαρυώτες, ευκαρυώτες, ακυτταρικές μορφές ζωής
- Λιπίδια & Υδατάνθρακες
- Αμινοξέα-Δομή και λειτουργία των πρωτεϊνών & Νουκλεϊκά οξέα

- Αντιγραφή &Επιδιόρθωση DNA
- Χρωματίνη, χρωμοσώματα & μεσοφασικοί πυρήνας
- Ρύθμιση Γονιδιακής Έκφρασης
- Μετάφραση
- Ενδοπ्लाσματικό δίκτυο, Σύστημα Golgi, Λυσοσώματα, Μιτοχόνδρια
- Κυτταρικές Μεμβράνες & Μεμβρανική μεταφορά
- Κυτταρική Επικοινωνία
- Κυτταροσκελετός
- Έλεγχος κυτταρικού κύκλου & ΑπόπτωσηΚυτταρική διαίρεση

Εργαστηριακό μέρος

- **Άσκηση 1^η:** Παρατήρηση κυττάρων στο φωτομικροσκόπιο,
- **Άσκηση 2^η:** Το αίμα – είδη κυττάρων αίματος
- **Άσκηση 3^η:** Το γενετικό υλικό

Μέθοδος αξιολόγησης

- Τελική εξέταση με ερωτήσεις σύντομης απάντησης ή ερωτήσεις πολλαπλής επιλογής: 90% τελικού βαθμού
- Βαθμολόγηση αναφορών που συντάσσονται κατά τη διάρκεια των εργαστηριακών ασκήσεων: 10% τελικού βαθμού

Συγγράμματα:

1^η Επιλογή: Βασικές αρχές Κυτταρικής Βιολογίας, Alberts, Bray, Hopkin, Johnson, Lewis, Raff,

Roberts, Walter. Εκδόσεις BROKEN HILL PUBLISHERS LTD, 4^η έκδοση/2018.

2^η Επιλογή: Μοριακή Βιολογία του Κυττάρου, Bruce Alberts, Alexander Johnson, Julian Lewis, David Morgan, Martin Raff, Keith Roberts, Peter Walter, John Wilson, Tim Hunt Γενική Επιστημο-

νική Επιμέλεια: Ισιδώρα Παπασιδέρη, Εκδόσεις Utopia/2018.

3^η Επιλογή: Βιολογία κυττάρου. Λ.Χ. Μαργαρίτης, Εκδόσεις Κ.& Ν. ΛΙΤΣΑΣ Ο.Ε., Αθήνα 4^η έκδοση/2004.

53402	ΒΙΟΣΤΑΤΙΣΤΙΚΗ	ΔΗΜΟΣΙΑΣ ΥΓΕΙΑΣ	Ουρανία Δαφνή, Καθηγήτρια
Ώρες διδασκαλίας ανά εβδομάδα:		2Θ -2Φ	
Διδακτικές μονάδες (ECTS):		5	

Σκοπός του μαθήματος είναι η εισαγωγή στις έννοιες της Βιοστατιστικής, η κατανόηση της στατιστικής μεθοδολογίας καθώς και η εφαρμογή στατιστικών τεχνικών στο χώρο των επιστημών υγείας.

Μαθησιακοί στόχοι

- Κατανόηση των βασικών αρχών της Βιοστατιστικής.
- Κατανόηση και ικανότητα εφαρμογής απλών στατιστικών τεχνικών.
- Γνώση περιγραφικής στατιστικής και διενέργειας ελέγχου υποθέσεων-συμπερασματολογίας.
- Αναγνώριση ορθής εφαρμογής στατιστικής μεθοδολογίας στο χώρο των επιστημών υγείας.

Περιεχόμενο

- Περιγραφικό Μέρος της Βιοστατιστικής / Παρουσίαση Δεδομένων.
- Αριθμητική Περιγραφή Δεδομένων.
- Θεωρία Πιθανοτήτων.
- Θεωρητικές Κατανομές Πιθανοτήτων.
- Δειγματική Κατανομή του Μέσου.
- Διαστήματα Εμπιστοσύνης.
- Έλεγχος Υποθέσεων.

- Σύγκριση Δύο Μέσων.
- Ανάλυση Διασποράς.
- Μη παραμετρικές Μέθοδοι.
- Συμπερασματολογία για Αναλογίες.
- Πίνακες Συνάφειας / Πολλαπλοί 2 x 2 Πίνακες.
- Συσχέτιση.

Μέθοδος αξιολόγησης:

- Γραπτές εξετάσεις και γραπτή εργασία

Συγγράμματα:

1^η Επιλογή: Αρχές Βιοστατιστικής 2^η έκδοση, Pagano M., Gauvreau K., Εκδόσεις Broken Hill Publishers LTD, Αθήνα, 2/2022

2^η Επιλογή: Αρχές Βιοστατιστικής, Pagano Marcello, Gauvreau Kimberlee. Εκδόσεις Γ. Παρίκος και ΣΙΑ Ε.Ε. Αθήνα, 1^η έκδοση/ 2002

3^η Επιλογή: Βιοστατιστική των Επιστημών Βιολογίας και Υγείας, Triola M. Marc, Triola F. Mario, Roy Jason, Εκδόσεις Broken Hill Publishers LTD, Αθήνα, 1^η έκδοση/2021

4^η Επιλογή: Βιοστατιστική. Βασίλειος Σταυρινός Δήμος Παναγιωτάκος. Εκδόσεις Γ. Δαρδάνος – Κ. Δάρδανος ΟΕ, Αθήνα, 2007.

			<u>Συντονιστής μαθήματος:</u> Ελισάβετ Πατηράκη, Καθηγήτρια
			<u>Διδάσκοντες:</u> Ελισάβετ Πατηράκη, Καθηγήτρια Αθηνά Καλοκαιρινού, Καθηγήτρια Παναγιώτα Σουρτζή, Καθηγήτρια Μαργαρίτα Γιαννακοπούλου, Καθηγήτρια Στυλιανός Κατσαραγάκης, Επικ. Καθηγητής Βενετία-Σοφία Βελονάκη, Επικ. Καθηγήτρια Φωτεινή Βουζάβαλη, ΕΔΙΠ
53319	ΕΙΣΑΓΩΓΗ ΣΤΗ ΝΟΣΗΛΕΥΤΙΚΗ	ΠΑΘΟΛΟΓΙΚΟΣ- ΝΟΣΗΛΕΥΤΙΚΟΣ	
	Ώρες Διδασκαλίας ανά εβδομάδα:	2Θ - 2ΚΑ	
	Διδακτικές Μονάδες (ECTS):	4	

Σκοπός του μαθήματος είναι να εισαγάγει το φοιτητή στην επιστήμη της Νοσηλευτικής. Η νοσηλευτική παρουσιάζεται μέσα στο επιστημονικό της πλαίσιο και γίνεται αναφορά στη φιλοσοφία, τη θεωρία και τις κλινικές πρακτικές της. Ο φοιτητής θα έρθει σε επαφή τόσο με το εύρος της επιστήμης της νοσηλευτικής όσο και με ιστορικά στοιχεία της εξέλιξής της που επηρεάζουν την επιστημονική επαγγελματική άσκσή της.

Μαθησιακοί στόχοι

Υγεία και ασθένεια-προαγωγή της υγείας

Μετά την ολοκλήρωση της ενότητας ο/η φοιτητής/τρια θα είναι σε θέση να:

- ορίσει τι είναι υγεία και τους παράγοντες που την επηρεάζουν
- αναγνωρίζει τους στόχους της προαγωγής της υγείας και πώς αυτοί επιτυγχάνονται
- συζητήσει το ρόλο του νοσηλευτή στην προαγωγή υγείας του ατόμου, της οικογένειας και της ομάδας
- περιγράφει δραστηριότητες αγωγής υγείας, πρόληψης και προστασίας της υγείας που στοχεύουν στην προαγωγή της υγείας

Εξελικτικά στάδια στη ζωή του ανθρώπου και ο ρόλος της νοσηλευτικής

Μετά την ολοκλήρωση της ενότητας ο/η φοιτητής/τρια θα είναι σε θέση να:

- αναγνωρίζει τους παράγοντες που επηρεάζουν την ανάπτυξη και εξέλιξη του ανθρώπου
- συνδυάζει γνώσεις από διαφορετικές επιστημονικές προσεγγίσεις για να περιγράψει τις αρχές ανάπτυξης και εξέλιξης του ανθρώπου
- περιγράψει το ρόλο και τις παρεμβάσεις του νοσηλευτή στη διευκόλυνση της ανάπτυξης και εξέλιξης του ατόμου στα διαφορά στάδια του κύκλου της ζωής

Φροντίδα υγείας στην κοινότητα ατόμων, οικογενειών και ομάδων

Μετά την ολοκλήρωση της ενότητας ο/η φοιτητής/τρια θα είναι σε θέση να:

- διακρίνει τα επίπεδα παροχής φροντίδας υγείας
- περιγράφει τις υπηρεσίες φροντίδας υγείας στην κοινότητα
- γνωρίζει τα επίπεδα άσκησης της νοσηλευτικής φροντίδας στο πλαίσιο της ολοκληρωμένης φροντίδας υγείας
- περιγράφει το ρόλο του νοσηλευτή στην κοινότητα είτε στο πλαίσιο της Δημόσιας Υγείας, είτε στο πλαίσιο της παροχής Πρωτοβάθμιας Φροντίδας Υγείας

Επιδράσεις της κουλτούρας στη νοσηλευτική φροντίδα

Μετά την ολοκλήρωση της ενότητας ο/η φοιτητής /τρια θα είναι σε θέση να:

- Αναγνωρίζει τη σπουδαιότητα της διαπολιτισμικής γνώσης και την παροχή φροντίδας υγείας (πρόληψη, θεραπεία, αποκατάσταση) χρησιμοποιώντας τη νοσηλευτική διάγνωση και επικοινωνία εκτιμώντας τις πολιτισμικές επιδράσεις στην καθημερινή ζωή των ατόμων, οικογενειών και κοινοτήτων.
- Ανακαλύπτει τις πολιτισμικές διαφορές που δημιουργούν αλληλεπίδρασεις μεταξύ των επαγγελματιών υγείας και των χρηστών υπηρεσιών των συστημάτων φροντίδας υγείας
- Αναλύει τις πολιτισμικές διαφορές και ομοιότητες και τη δυνατότητα πολιτισμικών συγκρούσεων ή διαχωρισμών ασθενών και επαγγελματιών υγείας.

Φροντίδα υγείας ατόμου-οικογένειας στο σπίτι

Μετά την ολοκλήρωση της ενότητας ο/η φοιτητής/τρια θα είναι σε θέση να:

- Γνωρίζει τις θεμελιώδεις αρχές της οικογενειακής νοσηλευτικής φροντίδας στην κατ'οίκον νοσηλεία.
- Ανιχνεύει ανάγκες υγείας του ατόμου και της οικογένειας
- Κατανοεί τη σημασία του ορθού προγραμματισμού και παροχής νοσηλευτικής φροντίδας για υποδειγματική και αποτελεσματική αντιμετώπιση σύνθετων προβλημάτων φροντίδας στην κατ'οίκον νοσηλεία.
- Γνωρίζει τους ρόλους και αρμοδιότητες των Νοσηλευτών στην κατ'οίκον νοσηλεία.

Θεμελιώδεις Αρχές της Νοσηλευτικής Πρακτικής

Μετά την ολοκλήρωση της ενότητας ο/η φοιτητής/τρια θα είναι σε θέση να:

- Περιγράφει την ιστορική εξέλιξη, τους ορισμούς

και το κύρος της νοσηλευτικής ως επάγγελμα και ως επιστήμη

- Αναγνωρίζει τους στόχους της νοσηλευτικής και την αλληλεπίδραση τους για την καλύτερη λειτουργικότητα και ποιότητα ζωής των ασθενών/υγιών ατόμων
- Περιγράφει τα διάφορα επίπεδα της εκπαιδευτικής προετοιμασίας στη Νοσηλευτική
- Συζητάει τις επιδράσεις των νοσηλευτικών οργανισμών, των προτύπων της νοσηλευτικής πρακτικής καθώς και της νοσηλευτικής διεργασίας στην άσκηση της Νοσηλευτικής
- Αναγνωρίζει τις σύγχρονες τάσεις στη Νοσηλευτική

Βασικές Ανθρώπινες Ανάγκες: Άτομο, Οικογένεια και Κοινότητα

Μετά την ολοκλήρωση της ενότητας ο/η φοιτητής/τρια θα είναι σε θέση να:

- Περιγράφει τα επίπεδα της ιεράρχησης των βασικών αναγκών του Maslow
- Γνωρίζει τις απαραίτητες νοσηλευτικές πράξεις για την κάλυψη των αναγκών σε κάθε επίπεδο της ιεραρχικής κλίμακας του Maslow
- Γνωρίζει τις θεμελιώδεις αρχές της οικογένειας συμπεριλαμβανομένων των ρόλων της οικογένειας, των δομών, των λειτουργιών, των σταδίων εξέλιξης, των καθηκόντων και των παραγόντων κινδύνου για την υγεία της
- Ανιχνεύει τομείς της κοινότητας οι οποίοι επηρεάζουν την υγεία του ατόμου και της οικογένειας
- Περιγράφει τις νοσηλευτικές παρεμβάσεις για την προαγωγή και τη διατήρηση της ευεξίας του ατόμου ως μέλος τόσο της οικογένειας, όσο και της κοινότητας

Εισαγωγή στη νοσηλευτική διεργασία: Λήψη κλινικών αποφάσεων/κριτική σκέψη

Μετά την ολοκλήρωση της ενότητας ο/η φοιτητής/τρια θα είναι σε θέση να:

- Περιγράφει την ιστορική εξέλιξη της νοσηλευτικής διεργασίας
- Περιγράφει τη νοσηλευτική διεργασία και τα στάδιά της
- Αναφέρει πέντε χαρακτηριστικά της νοσηλευτικής διεργασίας
- Αναφέρει τρία οφέλη για τον ασθενή και τη νοσηλευτική από την ορθή χρήση της νοσηλευτικής διεργασίας

Αρχές Ολιστικής Νοσηλευτικής

Μετά την ολοκλήρωση της ενότητας ο/η φοιτητής/τρια θα πρέπει να είναι σε θέση να:

- Κατανοεί τις αρχές της φιλοσοφίας του Ολισμού
- Αναγνωρίζει το άτομο ως αδιαίρετη ολότητα
- Γνωρίζει τις διαστάσεις του ατόμου (βιολογική, ψυχολογική, πνευματική, κοινωνική)
- Κατανοεί την αλληλεπίδραση μεταξύ των διαστάσεων του ατόμου στο στρες και στη νόσο
- Αναγνωρίζει τη διαφοροποίηση του βιώματος νόσησης με βάση τα χαρακτηριστικά του ατόμου

Η Ολιστική Νοσηλευτική ως Θεραπεία

Μετά την ολοκλήρωση της ενότητας ο/η φοιτητής/τρια θα είναι σε θέση να:

- Περιγράφει τη θεραπεία ως φυσική κατάσταση ακεραιότητας και ολότητας και ως επίτευξη ισορροπίας
- Αναγνωρίζει τη διαφορά μεταξύ «θεραπείας» και «ΐασης»
- Κατανοεί το αυτοθεραπευτικό δυναμικό του ατόμου και να αναγνωρίζει τη θεραπεία ως εγγενή ικανότητα του ατόμου
- Γνωρίζει το φαινόμενο Placebo
- Κατανοεί την έννοια «θεραπευτική Παρουσία» και να αναγνωρίζει τον Νοσηλευτή ως θεραπευτικό μέσο
- Περιγράφει τη θεραπευτική προσέγγιση του ασθενή βασισμένη στις ανάγκες, αξίες και στόχους του ατόμου
- Αναγνωρίζει τη διαίσθηση ως πηγή γνώσης στη θεραπευτική σχέση

- Γνωρίζει για τη διαχείριση του στρες που προκύπτει από τη θεραπευτική σχέση και για την αξία των μοντέλων «αναστοχασμού» στην προσωπική ενδυνάμωση
- Γνωρίζει τις εναλλακτικές πρακτικές ως μέσα θεραπείας στην Ολιστική Νοσηλευτική (θεραπευτικό άγγιγμα, βιοανάδραση, διαλογισμός, τεχνικές χαλάρωσης, εικονοποίηση, προσευχή, χιούμορ)

Εισαγωγή στη θεωρία της νοσηλευτικής

Μετά την ολοκλήρωση της ενότητας ο/η φοιτητής/τρια θα είναι σε θέση να:

- Ορίσει τα τέσσερα κοινά φαινόμενα των νοσηλευτικών θεωριών
- Συνοψίσει το ιστορικό υπόβαθρο, τις πολιτισμικές επιδράσεις και την αξία των νοσηλευτικών θεωριών
- Συζητήσει επιλεγένες νοσηλευτικές θεωρίες, συμπεριλαμβανομένων των ορισμών, των υποθέσεων, των πεποιθήσεων και των εφαρμογών τους στη νοσηλευτική πρακτική

Οργάνωση του Συστήματος Υγείας στην Ελλάδα/Ρόλοι και επαγγελματική εξέλιξη των νοσηλευτών

Μετά την ολοκλήρωση της ενότητας οι φοιτητές θα πρέπει να είναι σε θέση να:

- γνωρίζει τη διαχρονική εξέλιξη των ρόλων των νοσηλευτών
- περιγράφει τις δυνατότητες επιστημονικής σταδιοδρομίας των πτυχιούχων της νοσηλευτικής
- περιγράφει τους τομείς επαγγελματικής σταδιοδρομίας των πτυχιούχων της νοσηλευτικής
- προσδιορίζει τις νομικές παραμέτρους της νοσηλευτικής πρακτικής
- λειτουργεί στο πλαίσιο των ικανοτήτων του
- αναγνωρίζει τις δυναμικές νομικές ευθύνες της πρακτικής του
- αναπτύσσει στρατηγικές πρόληψής τους
- γνωρίζει τη νομοθεσία που σχετίζεται με τη

φροντίδα υγείας και ειδικότερα με την άσκηση της νοσηλευτικής

- γνωρίζει το νομικό πλαίσιο της Ένωσης Νοσηλευτών Ελλάδος και του Εθνικού Συμβουλίου Ανάπτυξης της Νοσηλευτικής (ΕΣΑΝ)
- γνωρίζει τα επαγγελματικά δικαιώματα των νοσηλευτών

Νομική και Ηθική Ευθύνη στη Νοσηλευτική

Μετά την ολοκλήρωση της ενότητας οι/η φοιτητής/τρια θα είναι σε θέση να:

- περιγράφει το νομικό πλαίσιο της βιοηθικής
- γνωρίζει τη διαχρονική διαμόρφωση της νοσηλευτικής ηθικής και δεοντολογίας
- γνωρίζει το περιεχόμενο του Κώδικα Νοσηλευτικής Δεοντολογίας
- περιγράφει τις αρχές και αξίες που περιλαμβάνονται στο Κώδικα Δεοντολογίας
- γνωρίζει τα δικαιώματα των ασθενών
- περιγράφει τα όργανα προστασίας των δικαιωμάτων των ασθενών
- γνωρίζει τα διεθνή και ευρωπαϊκά κείμενα που περιγράφουν τα ανθρώπινα δικαιώματα
- γνωρίζει την ισχύουσα νομοθεσία για την προστασία των ανθρωπίνων δικαιωμάτων
- γνωρίζει το κανονιστικό πλαίσιο για την έρευνα σε ανθρώπους

Περιεχόμενο

- Ορισμοί βασικών εννοιών στη νοσηλευτική-ιστορική εξέλιξη της νοσηλευτικής στην Ελλάδα και διεθνώς
- Υγεία και ασθένεια-προαγωγή της υγείας
- Εξεληκτικά στάδια στη ζωή του ανθρώπου και ο ρόλος της νοσηλευτικής

- Επιδράσεις της κουλτούρας στη νοσηλευτική φροντίδα
- Βασικές ανθρώπινες ανάγκες: Άτομο, οικογένεια και κοινότητα
- Εισαγωγή στη νοσηλευτική διεργασία: Λήψη κλινικών αποφάσεων/κριτική σκέψη
- Φροντίδα υγείας στην κοινότητα ατόμων, οικογενειών και ομάδων
- Φροντίδα υγείας ατόμου-οικογένειας στο σπίτι
- Αρχές ολιστικής νοσηλευτικής
- Η ολιστική νοσηλευτική ως θεραπεία
- Εισαγωγή στη θεωρία της νοσηλευτικής
- Ρόλοι και επαγγελματική εξέλιξη των νοσηλευτών
- Νομική και Ηθική Ευθύνη στη Νοσηλευτική

Κλινική άσκηση: Εξοικείωση των φοιτητών σε νοσοκομειακό περιβάλλον με ολιγοήμερη επίσκεψη και παρακολούθηση λειτουργίας τμημάτων σε δομές παροχής φροντίδας υγείας.

Μέθοδοι διδασκαλίας: Διάλεξη, συζήτηση, χρήση εποπτικών μέσων όπως παρουσίαση, βίντεο, διαδίκτυο, ερωτηματολόγιο για πρόκληση συζήτησης

Μέθοδος αξιολόγησης:

- Γραπτή εργασία από την κλινική άσκηση: 30%
- Γραπτές ή προφορικές εξετάσεις: 70%

Σύγγραμμα:

Θεμελιώδεις Αρχές της Νοσηλευτικής, Taylor C, Lillis C, Lemone P. Εκδόσεις BROKEN HILL PUBLISHERS LTD, 1^η έκδοση/2006.

Κατ' Επιλογήν Υποχρεωτικά Μαθήματα

53396	ΒΙΟΗΘΙΚΗ	ΒΑΣΙΚΩΝ ΕΠΙΣΤΗΜΩΝ	Βενετία-Σοφία Βελονάκη, Επίκουρη Καθηγήτρια
Ώρες Διδασκαλίας ανά εβδομάδα:		20	
Διδακτικές Μονάδες (ECTS):		2	

Σκοπός του μαθήματος είναι η εξοικείωση με τις βασικές αρχές της βιοηθικής, με έμφαση στη νοσηλευτική πρακτική.

Μαθησιακοί στόχοι

Μετά την παρακολούθηση των μαθημάτων ο φοιτητής θα πρέπει να:

- αναγνωρίζει τις βασικές αρχές της βιοηθικής
- έχει εξοικειωθεί με τις βασικές αρχές της βιοηθικής και τον τρόπο που επηρεάζουν την άσκηση της νοσηλευτικής
- αναγνωρίζει τη σχέση ηθικής, δεοντολογίας και δικαίου
- κατανοεί τα ηθικά ζητήματα που ανακύπτουν στο χώρο της υγείας και στη νοσηλευτική πρακτική και τις επιπτώσεις που αυτά έχουν στους νοσηλευτές
- κατανοεί τα διλήμματα που σχετίζονται με την πρόοδο των βιοϊατρικών επιστημών (κλωνοποίηση, βλαστοκύτταρα, γονιδιωματική τροποποίηση κλπ)
- κατανοεί την πρόκληση για τη διασφάλιση ισότιμης πρόσβασης δικαιοσύνης στο χώρο της υγείας
- αντιλαμβάνεται τη σχέση έρευνας και ηθικής
- είναι ενημερωμένος και ευαισθητοποιημένος ως προς τις ανισότητες στο χώρο της υγείας
- εφαρμόζει τις θεωρητικές γνώσεις, που απέκτησε στα πλαίσια του μαθήματος, για την ανάλυση συγκεκριμένων περιπτώσεων-περιστατικών στο χώρο της νοσηλευτικής και των βασικών επιστημών
- μπορεί να διαμορφώνει άποψη και επιχειρηματολογεί στα διάφορα βιοηθικά ζητήματα

- αντιλαμβάνεται την ύπαρξη διαφορετικών θέσεων σε βιοηθικά ζητήματα και να μπορεί να λάβει μέρος σε ανοιχτή αντιπαράθεση με εποικοδομητικό τρόπο και σεβασμό στον συνομίλητή του

Περιεχόμενο

Το θεωρητικό μέρος του προγράμματος περιλαμβάνει:

- Βασικές αρχές βιοηθικής
- Ισότητα και Δικαιοσύνη στο χώρο της υγείας. Ευάλωτες πληθυσμιακές ομάδες.
- Ηθικά διλήμματα κατά την άσκηση της νοσηλευτικής
- Δικαιώματα ασθενών (αυτονομία, ενημέρωση, συναίνεση, προσωπικά δεδομένα κλπ)
- Βιοηθική και Δημόσια Υγεία
- Θέματα που αφορούν στην αρχή της ανθρωπίνης ζωής (ιατρικώς υποβοηθούμενη αναπαραγωγή, τεχνητή διακοπή της κύησης, προγεννητικός έλεγχος, προεμφυτευτική διάγνωση, βλαστοκύτταρα, κλωνοποίηση, μιτοχονδριακή αντικατάσταση, κλπ)
- Θέματα που αφορούν στη διάρκεια της ανθρώπινης ζωής (π.χ. μεταμοσχεύσεις, γονιδιωματική τροποποίηση)
- Θέματα που αφορούν στο τέλος της ανθρώπινης ζωής (πχ ευθανασία)
- Έρευνα και ηθική
- Άλλα θέματα

Το πρακτικό μέρος περιλαμβάνει το σχολιασμό σεναρίων – περιπτώσεων με βάση τις γνώσεις που αποκτήθηκαν στα πλαίσια του θεωρητικού

μέρους του συγκεκριμένου μαθήματος και παρουσίαση των εργασιών των φοιτητών.

Μέθοδος αξιολόγησης: Γραπτές εξετάσεις και προαιρετική προφορική ή γραπτή εργασία.

Συγγράμματα:

Βασική Βιοηθική Δεοντολογία Νομοθεσία για Επαγγελματίες Υγείας. Ηγουμενίδης Μ. Εκδόσεις Broken Hill Publishers Ltd, 1^η έκδοση/2020.

Ζητήματα ηθικής στη Νοσηλευτική Πρακτική. Fry S. Johnstone MJ. Εκδόσεις Broken Hill Publishers Ltd, 1^η έκδοση/2005.

Ιατρική Ευθύνη και Βιοηθική: Σύγχρονες προσεγγίσεις και προοπτικές του μέλλοντος, Κα- νελλοπούλου-Μπότη Μ., Παναγοπούλου Κου- νατζί Φ., Εκδόσεις Broken Hill Publishers Ltd. 1^η έκδοση/ 2013.

ΕΙΣΑΓΩΓΗ ΣΤΗΝ ΠΛΗΡΟΦΟΡΙΚΗ ΚΑΙ ΔΙΑΧΕΙΡΙΣΗ ΔΕΔΟΜΕΝΩΝ ΥΓΕΙΑΣ		Φ. Μαθηματένιου, Καθηγήτρια Εργαστήρια: Ι. Λιάσκος, ΕΔΙΠ Ε. Ζούλιας, ΕΔΙΠ Σ. Ζώγας, ΕΔΙΠ
53464	ΔΗΜΟΣΙΑΣ ΥΓΕΙΑΣ	
Ώρες Διδασκαλίας ανά εβδομάδα:		2Θ – 2Ε
Διδακτικές Μονάδες (ECTS):		2

Σκοπός του μαθήματος είναι να εισάγει τον φοιτητή στις βασικές έννοιες των τεχνολογιών πληροφορικής και επικοινωνιών ώστε να χρησιμοποιεί σχετικές εφαρμογές στην εκπαίδευσή του, στην κλινική πράξη και στην έρευνα και να καταστεί ικανός να παρακολουθηθεί την εξελικτική πορεία της ψηφιακής τεχνολογίας. Επιπλέον, ο φοιτητής εξοικειώνεται με την διαχείριση των δεδομένων υγείας η οποία αναφέρεται στην άντληση, αποθήκευση, συντήρηση και ασφαλή χρήση των δεδομένων υγείας ενός πληθυσμού τα οποία προέρχονται από πολλαπλές πηγές διατρέχοντας παρόχους υπηρεσιών υγείας και οργανισμούς παροχής υπηρεσιών υγείας.

Μαθησιακοί στόχοι

Ο φοιτητής στο τέλος του 1^{ου} εξαμήνου θα πρέπει να έχει αποκτήσει τις ακόλουθες γνώσεις και δεξιότητες:

- Κατανόηση βασικών εννοιών των τεχνολογιών πληροφορικής και επικοινωνιών
- Γνώση της δομής των υπολογιστών και των λειτουργικών συστημάτων
- Χρήση λογισμικού συστήματος και λογισμικού εφαρμογών
- Κατανόηση διαδικασιών επίλυσης προβλημάτων μέσω αλγορίθμων
- Κατανόηση των γενικών αρχών προγραμματισμού
- Οργάνωση και χρήση δεδομένων υγείας
- Κατασκευή μοντέλων δεδομένων
- Γνώση των γενικών αρχών σχεδιασμού βάσεων δεδομένων
- Εκμάθηση στοιχείων της γλώσσας SQL
- Χρήση συστημάτων βάσεων δεδομένων NoSQL
- Κατασκευή και χρήση προγραμμάτων στη γλώσσα προγραμματισμού Python.
- Χρήση βιβλιοθηκών Python για ανάλυση δεδομένων μέσω περιγραφικής στατιστικής

Περιεχόμενο

- Αρχές Τεχνολογιών Πληροφορικής και Επικοινωνιών
- Δομή υπολογιστών και Λειτουργικών Συστημάτων
- Βασικές έννοιες αλγορίθμων
- Γλώσσες προγραμματισμού
- Γενικές αρχές σχεδιασμού βάσεων δεδομένων
- Μοντελοποίηση δεδομένων
- Γλώσσα ερωτημάτων SQL
- Συστήματα βάσεων δεδομένων NoSQL
- Κατασκευή και χρήση προγραμμάτων στη γλώσσα προγραμματισμού Python.
- Βιβλιοθήκες Python για τη ανάλυση δεδομένων μέσω περιγραφικής στατιστικής

Εργαστηριακό μέρος

- Υλικό και Λογισμικό υπολογιστών
- MS Office (Word, Excel, Power Point)
- Μοντέλα δεδομένων και σχεδιασμός βάσεων δεδομένων

- Γλώσσα ερωτημάτων SQL
- Συστήματα βάσεων δεδομένων NoSQL
- Γλώσσα προγραμματισμού Python.
- Βιβλιοθήκες Python για ανάλυση δεδομένων

Μέθοδος αξιολόγησης

- 70% από γραπτή εξέταση
- 30% από εργαστηριακή εξέταση

Συγγράμματα:

1^η Επιλογή: Εισαγωγή στην Πληροφορική, Ιωάννης Μαντάς, Εκδόσεις Broken Hill Publishers Ltd, Αθήνα 2007

2^η Επιλογή: Εισαγωγή στην Επιστήμη των Υπολογιστών, Behrouz Forouzan, Εκδόσεις Κηφισός ΕΠΕ, Αθήνα 2015, 3^η έκδοση

3^η Επιλογή: Επιστήμη Δεδομένων: Βασικές Αρχές και Εφαρμογές με Python, 2^η έκδοση, Grus Joel, Εκδόσεις Α. Παπασωτηρίου & ΣΙΑ Ι.Κ.Ε., Αθήνα 2021

53392	ΔΙΑΠΟΛΙΤΙΣΜΙΚΗ ΝΟΣΗΛΕΥΤΙΚΗ	ΔΗΜΟΣΙΑΣ ΥΓΕΙΑΣ	Παρασκευή Αποστολάρα, Λέκτορας του Τμήματος Νοσηλευτικής ΠΑΔΑ
Ώρες Διδασκαλίας ανά εβδομάδα:		20	
Διδακτικές Μονάδες (ECTS):		2	

Σκοπός

Οι επαγγελματίες υγείας έρχονται καθημερινά σε επαφή με ανθρώπους που προέρχονται από διαφορετική πολιτισμική καταγωγή. Η απόκτηση θεωρητικών και κλινικών γνώσεων, δεξιοτήτων καθώς και η υιοθέτηση κατάλληλων στάσεων για την παροχή εξατομικευμένης φροντίδας καθιστά περισσότερο επιτακτική την ανάγκη για ευαισθητοποίηση των φοιτητών επιστήμων υγείας με σκοπό την παροχή ποιοτικής και πολιτισμικά ικανής φροντίδας. Η διαπολιτισμική νοσηλευτική φροντίδα

θα αναλυθεί μέσα σε ένα πλαίσιο, στο οποίο οι φοιτητές θα καλλιεργήσουν την κριτική σκέψη και θα αναπτύξουν δεξιότητες λήψης απόφασης στην κλινική πρακτική.

Μαθησιακοί στόχοι

Σε επίπεδο γνώσεων μετά το τέλος του μαθήματος οι φοιτητές θα είναι σε θέση να:

- Γνωρίζουν τα βασικά χαρακτηριστικά της ελληνικής κουλτούρας
- Διακρίνουν και να αξιολογούν τις εκδηλώσεις

φαινομένων εθνοκεντρισμού, ρατσισμού και στερεοτύπων

- Προσδιορίζουν τις βασικές θεωρίες διαπολιτισμικής νοσηλευτικής και με βάση αυτές να εφαρμόζουν τη νοσηλευτική διεργασία
- Κατανοούν πως παράγοντες όπως η θρησκεία και η διατροφή διαδραματίζουν καθοριστικό ρόλο στην κουλτούρα του ασθενή
- Αναγνωρίζουν τα ηθικά διλήμματα που προκύπτουν κατά την επαγγελματική συναναστροφή με ανθρώπους διαφορετικής πολιτισμικής καταγωγής
- Επιλέγουν την εξατομικευμένη θεραπεία με τρόπο που να σέβονται την πολιτισμική καταγωγή των ανθρώπων που προέρχονται από διαφορετικό πολιτισμικό υπόβαθρο
- Εξοικειωθούν με εναλλακτικές μορφές θεραπείας

Σε επίπεδο ικανοτήτων μετά το τέλος του μαθήματος οι φοιτητές θα είναι σε θέση να:

- Εκτελούν την εξατομικευμένη θεραπεία με τρόπο που να σέβονται την πολιτισμική καταγωγή των ανθρώπων που προέρχονται από διαφορετικό πολιτισμικό υπόβαθρο.
- Διαχειρίζονται τα ηθικά διλήμματα που προκύπτουν κατά την επαγγελματική συναναστροφή με ανθρώπους διαφορετικής πολιτισμικής καταγωγής
- Αποκτήσουν διαπροσωπικές και επικοινωνιακές δεξιότητες που να σέβονται την πολιτισμική καταγωγή των ανθρώπων που προέρχονται από διαφορετικό πολιτισμικό υπόβαθρο.
- Αναπτύξουν την πολιτισμική ικανότητα καθώς και τις επιμέρους παραμέτρους της
- Εφαρμόζουν την διαπολιτισμική νοσηλευτική βασισμένη στις ενδείξεις
- Επεκτείνουν τις μαθησιακές δεξιότητες τους μέσα από την εργασία σε ομάδες και τη μεθοδολογία PBL (Problem Based Learning).

Σε επίπεδο στάσεων μετά το τέλος του μαθήματος οι φοιτητές θα είναι σε θέση να:

- Υιοθετήσουν θετική στάση απέναντι στους ανθρώπους με διαφορετική πολιτισμική καταγωγή
- Υποστηρίζουν συμβουλευτικά και ψυχολογικά κάθε άνθρωπο με διαφορετική πολιτισμική καταγωγή ελαχιστοποιώντας τους πιθανούς πολιτισμικούς φραγμούς.

Περιεχόμενο

Διδακτικό-θεωρητικό μέρος

1. Εισαγωγικά περί Διαπολιτισμικής Νοσηλευτικής Χαρακτηριστικά ελληνικής κουλτούρας
2. Εννοιολογικοί προσδιορισμοί Θεωρητικές προσεγγίσεις Διαπολιτισμικής Νοσηλευτικής I
3. Θεωρητικές προσεγγίσεις Διαπολιτισμικής Νοσηλευτικής II
4. Μετανάστευση-κοινωνικός αποκλεισμός και υγεία /Κοινωνικές ανισότητες Νομοθετικό πλαίσιο στην Ελλάδα και Διεθνώς
5. Κουλτούρα υγεία και ασθένεια/ Ο ρόλος της θρησκείας
6. Ανθρώπινα δικαιώματα/Ηθικά διλήμματα και κουλτούρα
7. Σεξουαλική υγεία και κουλτούρα Διαπολιτισμική Παιδιατρική Νοσηλευτική
8. Ηλικιωμένοι και κουλτούρα Διατροφή και κουλτούρα
9. Ψυχική υγεία και κουλτούρα
10. Οι πολιτισμικές διαστάσεις του πόνου Εναλλακτικές μορφές θεραπείας
11. Πολιτισμική επάρκεια Διαπολιτισμική Νοσηλευτική στην κοινότητα Διαπολιτισμική Νοσηλευτική: διεθνείς & μαζικές καταστροφές
12. Δίκτυα Διαπολιτισμικής Νοσηλευτικής Ειδικές Υπηρεσίες Μεταναστών και Προσφύγων στην Ελλάδα και διεθνώς Εθελοντισμός- ο ρόλος των ΜΚΟ

13. Νομοθεσία στην άσκηση της Διαπολιτισμικής νοσηλευτικής
Μεθ'ηθοντικές τάσεις και Νεώτερα δεδομένα στη Διαπολιτισμική Νοσηλευτική Εκπαίδευση

Μέθοδοι διδασκαλίας

1. Διάλεξη/επίδειξη video
2. Συζήτηση περιπτώσεων- υποθετικών σεναρίων
3. Προφορικές εργασίες/συζήτηση στην αίθουσα

Μέθοδος αξιολόγησης

- Γραπτές εξετάσεις
- Εθελοντική Προφορική Εργασία

Συγγράμματα

Διαπολιτισμική Νοσηλευτική και Πολιτισμική Επάρκεια για τους επαγγελματίες υγείας. Paradoroulos I, Καηοκαιρινού Α, Κούτα Χ., Εκδόσεις Broken Hill Publishers Ltd, 1^η έκδοση/2011.

Πολιτισμός και Ψυχική υγεία, Μαδιανός Μ., Εκδόσεις Α. Καστανιώτης ΑΕΒΕΔΕ. 1^η έκδοση/2015.

